

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Rekognice v civilním řízení

Judikatura je ustálena v závěru, že § 125 o. s. ř. obsahuje toliko demonstrativní výčet důkazních prostředků a že lze tedy k prokázání konkrétní skutečnosti použít i jiné důkazní prostředky v tomto ustanovení explicitně neuvedené, jako jsou např. fotografie, zvukové a obrazové záznamy, apod.

Výše uvedená zásada, která ovládá procesní právo napříč právním řádem, srov. např. § 89 odst. 2 t. ř. či § 51 odst. 1 s. ř., však neplatí bez výhrad. Např. v judikatuře trestních soudů je již dlouhodobě zastáván názor o nepřipustnosti důkazního prostředku spočívajícího ve vyšetření dotčené osoby na fyziodetekčním zařízení (tzv. detektoru lži).[2] Jako jeden z důvodů negativního postoje soudní praxe k tomuto důkaznímu prostředku se uvádí skutečnost, že výsledky citovaného vyšetření jsou stejně jen orientační, jelikož vykazují velké odchylky, které jsou zapříčiněny individuálním charakterem vyšetřované osobnosti.[3]

Vzhledem k tomu, že v civilním řízení se kladou na vhodnost důkazního prostředku stejné požadavky jako v trestním řízení, lze očekávat, že stejné závěry si v budoucnu osvojí i civilní soudy, jak se stalo např. i v Německu (srov. rozsudek Spolkového soudního dvora ze dne 24. 6. 2003, sp. zn. VIZR 327/022).

S ohledem na výše uvedené, se proto nabízí kupř. otázka, zdali soud v civilním řízení může jako důkazní prostředek připustit rekognici, která je výslovně upravena pouze v trestním a nikoliv však již v občanském soudním řádu.

S touto námitkou se Ústavní soud musel vypořádat v řízení vedeném pod sp. zn. III. ÚS 755/15, kde uzavřel: *„Podle § 125 občanského soudního řádu mohou za důkaz sloužit všechny prostředky, jimiž lze zjistit stav věci, zejména výslech svědků, znalecký posudek, zprávy a vyjádření orgánů, fyzických a právnických osob, notářské nebo exekutorské zápisy a jiné listiny, ohledání a výslech účastníků. Pokud není způsob provedení důkazu předepsán, určí jej soud. Jednotlivé důkazní prostředky tedy občanský soudní řád vypočítává jen příkladmo, přičemž způsob provedení občanský soudní řád předepisuje jen u těch důkazních prostředků, které výslovně zmiňuje v uvedeném demonstrativním výčtu. Bude-li prováděno dokazování za pomoci jiných důkazních prostředků, soud určí způsob provedení důkazů podle povahy konkrétního důkazního prostředku. Tak je tomu i v případě důkazního prostředku identifikace znovupoznáním, resp. rekognice. Rekognice není jen procesní úkon v trestním řízení podle § 104b trestního řádu, resp. jedním ze zvláštních způsobů dokazování v trestním řízení, ale jedná se o metodu kriminalistické praxe, využívající schopnosti člověka znovu poznat předváděný objekt na základě paměťové stopy, podpořené asociací identifikačních vlastností předváděných objektů. Při hodnocení výsledků rekognice se vychází zejména z obsahu výpovědi poznávajícího subjektu, který byl vyslechnut před rekognicí. Dále se vychází z prohlášení poznávací osoby v průběhu rekognice, z popisu individuálních znaků, které osoba uvedla jako znaky, na základě kterých dochází k závěru o znovupoznání identifikovaného objektu. Poté se přistupuje ke srovnání znaků uvedených při výpovědi a v průběhu rekognice. (KONRÁD, Zdeněk, Viktor PORADA, Jiří STRAUS a Jaroslav SUCHÁNEK. Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015, s. 88-89, 97). **Ze shora uvedeného vyplývá, že rekognice jako kriminalistická metoda může být podle § 125 občanského soudního řádu využita jako důkazní prostředek i v civilním řízení.**“*

Jelikož způsob provedení důkazu rekognicí v občanském soudním řádu předepsán (jak řečeno) není,

určí jej civilní soud, přitom by měl podle mého názoru vycházet (v intencích zásady jednoty právního řádu) co nejvíce z úpravy rekognice uvedené v trestném řádu. Jiný postup civilního soudu však nemusí automaticky znamenat nezákonnost provedené rekognice. Rozhodující tak nakonec bude, jestli konkrétní způsob provedení rekognice bude respektovat základní zásady této kriminalistické metody tak, že její výsledek bude možné označit za průkazný.

Mgr. Vladimír Janošek, Kobylí*,
advokátní koncipient

Autor působí v obchodní společnosti Továrek, Horký a partneři, advokátní kancelář, s.r.o. Tento článek není oficiálním stanoviskem advokátní kanceláře.

-
- [1] Srov. např. závěry uvedené v nálezu Ústavního soudu ze dne 8. 9. 2011, sp. zn. I. ÚS 687/10 či v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 2. 2010, sp. zn. 28 Cdo 3316/2009.
- [2] Viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 3. 1992, sp. zn. 6 To 12/92, náleží Ústavního soudu ze dne 21. 5. 1996, sp. zn. I. ÚS 32/95 či usnesení Ústavního soudu ze dne 10. 3. 2015, sp. zn. II. ÚS 3651/13, apod.
- [3] Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. 7. 2009, sp. zn. 3 Tdo 737/2009.

© EPRAVO.CZ – Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Dokazování negativních skutečností ve sporném řízení](#)
- [Neoprávněný odběr elektřiny - překvapení vlastníka?](#)
- [Rodič u dítěte v nemocnici: právo na přítomnost neznamená bez dalšího právo na přespání na jip/jirp](#)
- [Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem](#)
- [Metropolitní plán schválen. Je Váš projekt v bezpečí?](#)
- [Posouzení shody dle AI Act - zkušenosti z praxe](#)
- [Začínají soudy zohledňovat náklady podnikatelů při plnění právních povinností v oblasti e-commerce?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)
- [Bezpečnostní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Nefungující rozsah péče o dítě. Cesta přes využití terapie a dalších opatření podle ustanovení § 503 zákona o zvláštních řízeních soudních](#)
- [De iure traktor, de facto nákladní vozidlo, už ne tolik výhodná dualita](#)